

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lehúzóknak, tanítók, közéleti jegyzők 12 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Kühlmann német alkancellár azt a kijelentést tette, hogy nem pusztán fegyverrel, hanem diplomáciai tárgyalásokkal lehet a békét elérni és ezért az állása megrendült. Nem azért rendült meg, mert nincsenek vérengző hajlamai, hanem mert nem bizonyult ügyes diplomatának. A jó diplomatának tudni kell olvasni az ellenfél veszejében is. Lám az angolok és franciák mennyivel jobb diplomaták nála! Ezek ujságjaikban kijelentik, hogy Kühlmann nyilatkozata ugyan semmit sem használ a békének, de *nya hadssal lesz az osztrák-magyar monarchiában*. Tehát ők már oly bizonyosak a dolgukban, mintha a csehekkel és a Károlyi Mikskával *meg volndnak állapodva*, hogy miképen kell az ántánt javára magyarázni a németek részéről elhangzó bármiféle kijelentést. Kühlman ellenben nem tudta, hogy az angolok és franciák ezt tudják és hogy ezeknek nem béke kell, hanem Németország leigázása és a mi feldarabolásunk. Ezért hát valóban ügyetlen volt az a kijelentése.

A jegyzők.

A háboru viszontagságaival annyit küzdő szellemi munkások sorából most, talán legutolsóinak az ország községi és körjegyzői is hallatták kérésüket Budapesten, ahova néhány napos kongresszusra gyűltek. Már azt a tényt is, hogy a kérés között elkésve, habár — reméljük — nem későn sorakoznak, mint jellemzőt kell a javukra leszögezünk. Mert bezeg nem az utolsó, hanem a legelső sorban vannak ők, ha a munkáról és munkával járó súlyos felelősségről van szó.

A multkor, amikor a kis emberek nagy bajának szenteltük vezetőcikkünket, nem megfelelő volt tőlünk, a mikor kihagytuk a közigazgatási tisztviselőket a bírói, tanári és pénzügyi tisztviselők közül. Akkor az államiakról volt szó s mi vártunk az alkalomra. Most itt van. Ha nem is valamennyi közigazgatási hivatalnok, csupán a jegyzők mozgalma adja is hozzá az ötletet. Sőt a jegyzői karral külön foglalkozni is méltó az adott helyzetben.

Ha valamikor, a béke időben talán volt is alapja — habár nem általánosságban — annak a gúnyos megjegyzésnek, hogy aki kerül a munkát, beszegődik hivatalnoknak a vármegyéhez, a háboru alatt igazán csak a legrosszabb akarat mondhatja ezt. Mert ha a békeidőben talán a vármegyén végzett munka nem is kelhetett ver-

senyre az egyéb hivatalokéval, ma százaszorosán felülmúlja amazokét. S míg csak azt sem lehet reáfogni, hogy kevésbé fontos amazokénál, mert itt intéződvén a *közélet* mindenmü ügyes-bajos dolga, legalább is olyan fontossággal bír, ha nem többel, mint az igazságszítás, népnevelés, adóbehajtás. Annál is inkább, mert hiszen a vármegyén ügyenekeket a hatásköröket is gyakorolják, ha másképen nem, *elrendezés* alakjában.

És most gondoljuk el, hogy annak a rettenetes sok munkának, ami valósággal zuhatagként szakad a közigazgatási tisztviselők nyakába, a legagyonnyomottabb hivatalnok a *falusi jegyző*. Ez végzi a saját községének elég gondot adó ügyein kívül a hadisegélyezések, terménybiztosítások, rekvirálásokat azonkívül, hogy még számtalan közegészségügyi, nevelési, kulturális, stb. háborus intézkedéseket kell felsőbb utasításra foganatosítani. És ráadásul még ő hajja az adót is.

Csoda-e hát, hogy a szegény községi jegyző összeroppan a reá nehezedő súlyos terhek alatt és segítségért kiált, amint az vármegyénk legutóbbi kongresszuson s most az országos kongresszuson megtörtént?

Bizony nem csoda. És azon sem csodálkozunk egy cseppet sem, hogy a kongresszuson nem annyira az anyagi helyzetük rendezését sürgették, mint inkább *függetlenségük megóvását és védelmét a nép boszujá ellen*, amely — sajnos — tudatlanságból és némely rossz lelkiismeretűnek bujtogatására a jegyzőben látja minden bajának okozóját. Pedig hát az a szegény jegyző igazán nem szívesen rekvirál és azt hisszük, bármelyik is örömet váltaná meg más munkával azt a veszélyt is, amit a hadisegélyek sokszor összegubancolódtott ügye okoz neki.

Igazságosnak és jogosnak tartjuk tehát a jegyzők kívánságának a kormány kiküldöttje által is megígért teljesítését mi, akik látjuk vármegyénkben, hogy milyen hivatást tölt be a községi és körjegyző gárda és akik arra büszkék is vagyunk. Valóságos hittérítő szerepet visznek a kérések soha nem tapasztalt izgatottsága között.

Már csak azért is megérdemlik, hogy méltányolva legyenek, mert a hazafi erénynek olyan fényes példáját szolgáltatták, amikor hangsúlyozottan

kijelentették, hogy csak kérnek, *de bármiféle ellenálló akciót hazafias érzületük megtilt nekik.* —chl.—

Politikai hírek.

— A hiéna. Ez az az undok vadállat, amely az éj leple alatt, sompolyogva megy a dögsgaz után és a helyett, hogy a többi, bátor ragadozó mintájára az élelemszerzés nyílt küzdelmét választaná, inkább kikaparja a halottakat a sírjukból és azok oszlásnak indult testéből lakmározik, porladó csontjain ragódik. Vármegyénk sajtóéletének is van egy ilyen hiénája, amelyet a szerencsésen megbukott radikális választójogos éra tenyésztett ki és nevelt nagyra. Ez a *Veszprémmegyei Egyetértés*, amely lap valóságos hiéna élvezzel, piszkos karmokkal bontogatja elhunyt nagyjaink sírját, mivel a halottak már nem védekezhetnek az ő vadállati hajlamai ellen. Már a minap, amikor dr. Rainprecht Antal főispán megmarasztalása érdekében cikkezett, jónak látta az elhunyt főispánjaink emléket megrágalmazni csak azért, hogy annál jobban hizeleghessen a hatalom akkor még tényleges birtokosának. De akkor legalább csak általánosságban és mérsékelt kifejezésekkel formulázta meg kegyeletsértő kritikáját, mondván, hogy Rainprecht főispán elődei összevéve nem dolgoztak annyit mint ő és létezésüknek áldó melegét, jótékony szeretetét soha sem éreztük. Most azonban afeletti dühében, hogy mink, legutóbb pedig Holtscher Károly orsz. képviselő egy nyilatkozatában bebizonyítottuk róla, hogy tisztességtelen fegyverrel küzd és hogy a legutóbbi meggyűlésről szóló tudósításában valótlanosságokat közölt, — mondjuk: tehetetlen dühében az egész munkapártra köpködi gyűlöletének nyálát és is-tenben boldogult Hunkár Dénes csendesen pihenő holttemébe harap. És pedig minő hiénaévtággal! Ime:

„Az urak dr. Mohácsyról hazudják az elvcsérét, de bizonyítani nem tudják. Mi pedig be tudjuk bizonyítani, hogy a legundokabb renegát, hitehagyott, bemungóztott alakok ott ülnek a tulsó oldalon, akik kezdve a meghalt főispánon, aki pedig még az alkotmányvédelmi bizottságnak is tagja volt, tulipános beggyel, mint 48-asok hangos hazafiaszkodással vitéztek a nemzeti ellenállás idején, — de aztán szépen csendesen bemungózták. Dr. Mohácsy pedig maradt 48-asnak. Hej pedig de próbálgatták, hogyan tudnák eltántorítani, mungóvá avatni.

Nos ítélje meg bárki, akiben egy kis jó érzés... — nem! — ... akiben egyáltalán **emberi** érzés van, hogy szabad-e beszélni ilyen hangon egy **halotról**? Beszélhet-e így más, mint aki állattá alacsonyodott? És dr. Mohácsy Lajos lapszerkesztő **pap**, ev. lelkész, aki Krisztus szolgájának vallja magát és a Megváltó szent tanát: a szeretetet, a türelmet hirdeti — a templomban. Vajjon miként higgyenek hívei az ő prédikációja igazságaiban, a mikor azt látják, hogy lapjában nemcsak az egyenlenséget hirdeti, nemcsak végigmarja a vármegyének minden nobilissabb tényezőjét, nemcsak a legszemszedetebbet, utszéli kifejezésekkel dobálózik ellenfeleire, hanem a mocsársarát rugdalja, a gyűlölet békanyálát freccsenti még a halottak koporsójára is, akikért pedig — mint papnak — legfeljebb imádkoznia kellene. Gyalázatos, gyáva hiénatempó! Ha baja volt Hunkár Dénessel, miért nem mert vele életében szembeszállani? Ugy-e, mert félt, hogy az — bármilyen galambszívű ember volt is — végigvág a hátán a lovaglóstórával!? Azért marcangolja hát csupán a hulláját.

Aki ilyen állatias elvetemültségre képes, azt meg kell fenyeíteni és meg kell bélyegezni. Az ilyen ember takarodjék a katedrálról, pusztuljon az olyan tisztességes emberek közül, amilyenek a gazdák s a vármegye bizottsági tagjai és temetkezzen el a saját lapjának papirosába, ha ugyan az elég nagy arra, hogy a szegényét eltakarhassa! Pfu!...

— A választójog. A választójogi törvényjavaslat tárgyalását kedd óta 8 óras ülésben folytatják. A „nagy” politikusok közül a képviselőházban az időszerűt még csak gróf Apponyi Albert szólat! fel a múlt pénteken, aki jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekezett megvédeni e kérdésben elfoglalt álláspontját, amelyről **magá is tudja**, hogy szerencsétlen, de amelyre Andrassy reakónyszerítette. Érdekes volt az a szarvasokoskodása, hogy a választójogban a vezetőszerep ugyan az intelligenciáé illel meg, de ezt csak úgy lehet elérni, ha az intelligencia méltóvá teszi magát a tömegek bizalmára. Végül a nők választójoga mellett tört lándzsát az öreg gróf, aki ezúttal is, mint mindig Cicerónak bizonyult a szónoklásművészet terén.

— A hazaárulók. A Károlyi-párti „Magyarország” c. lap főszerkesztője, dr. Lovász Márton lapjában sajtópárral fenyegette meg a Pesti Hírlap-ot, mivel ez utóbbi a sztrájkmozgalmról írott vezércikkében többek között ezeket az igazságokat írta:

... az egész mozgalom tulajdonképpen **politikai sztrájk volt**, amelynek célját a Károlyi-párt hivatalos szónoka, Lovász Márton a parlamentben azzal jellemezte, hogy a módosított választójogi törvényjavaslat visszavonását s a kormány lemondását követeli a szervezett munkásság s ha e kívánság teljesül, akkor **garantálja a sztrájk azonnali megszüntetését**. Akik pedig **garantálni tudják a sztrájk megszüntetését, azok a dolog természetét szerint részesei annak előidézésében is.**

A P. H. persze nem ijedt meg a fenyegetéstől, sőt felhívta annak megindítására Lovászyt. — Itt említjük meg, a képviselőházban Bérczay Ferenc képviselő is reabizonyította a Károlyi-pártra a **hazaárulást**, amikor leleplezte, hogy az egrü képviselőválasztásnál azzal korteskedtek, hogy **akti békét akar**, szavazzon az ő jelöltjükre, továbbá hogy **ok nélkül viseljük a háborút**. Sőt még az **ársekl javak felosztását is hirdették**. — Gyönyörű kompánia!

— A főispán bucsuztatása. Dr. Bibó Károly alispán a napokban küldötte meg dr. Rainprecht Antalnak annak a jegyzőkönyvnek a kivonatát, amely a lemondott főispán érdemeit megörökíti s amely a következő:

„A vármegye törvényhatósági bizottsága míg egyrésztől észinté sajnálkozással veszi tudomásul dr. Rainprecht Antal ur Öméltóságának a főispáni székéből való távozását, addig másrésztől igaz örömmel merít megnyugvást a bucsulevélből az iránt, hogy Öméltósága csak a főispáni székéből távozik, de fényes tehetségevel és hatalmas tellerejével a törvényhatósági bizottság kebelében továbbra is a vármegye közérdekén kíván munkálni. Ép ezekért, midőn a vármegye közönsége a távozás alkalmából ez alakban is megörökíti közszereplését volt főispánjának a duló háboru okozta súlyos megpróbáltatások nehéz napjaiban a vármegye bölcse kormányzása terén kifejtett elvülhetetlen érdemeit, mely hálaíjának kifejezése mellett arra kéri Öméltóságát, hogy a vármegye közönségét eddig táplált meleg szeretetében továbbra is megtartani, s nagy tudásával és nemes ambíciójával azok érdekében ezután is buzgón munkálni sziveskedjék.”

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. július 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre 16 K
fél évre 8 „
negyed évre 4 K

Egyes szám ára a csütörtöki és vasárnapi lapból 10 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

Termésrendelet.

Leközlöttük a kormány eddig megjelent két rendeletét, amelyek az idei termésre vonatkoznak. Az első rendelet szólott az **átvevő bizottságokról és a terméselőlegről**, a második a **termés zár alá vételéről, a cseplési eredmény bejelentéséről, a fölleség átvételéről, a nem termelők jegyzékéről és a termények ipari feldolgozásáról**. Egyik rendelet sem merítette ki azonban a leglényegesebb intézkedéseket, sőt az utóbbi több új rendelkezésnek hagyta nyitva az ajtót, amelyek közül a legfontosabb, tehát a legfüllemlendőbb várakozást okozó volt az emberi- és állati **fejkvóta** megállapítása és a **házi- és gazdasági szükséglet szabályozása**. Most végre az e kérdéseket tisztázó termésrendelet **végrehajtásáról** szóló rendelet is megjelent, amelyet a következőkben ismertetünk.

A **fejkvótát** a közlelmező miniszter a 15. évnél idősebb **östarmelő** férfi és női munkás részére **buzából, rozsból 15 kilogramm** állapította meg fejenként és havonként, 15. évnél fiatalabbak s családtagjaik részére pedig **12 Rg.** Östermető az, aki a mezőgazdasági munkát végzi. Akik csak dolgoznak, vagy akiknek földjük van ugyan, de rendszeres foglalkozásuk más, nem tekintetnek östermelőnek. A miniszter — ha a termés megengedi — **pótadaggal** fogja növelni az östermelők **fejkvótáját**. Bárki más részére a fejenként és naponként fogyasztható lisztmennyiség

240 gram. Bányászati, ipari és közlekedési üzemek munkásai szintén pótadagot kapnak a minisztertől. Kölesből és tatárkából **vármegyékben az alispán** állapítja meg a **fejkvótát**. **Gazdasági szükségletre** csak annyi gabona jár, amennyi cseledekönvencióra, pap, tanító, jegyző stb. járandóságára, vándormunkások élelmezésére, haszonbérre, aratórésze, cséplőrésze, velőmagra s állatetetésre **feltétlenül** szükséges.

Velőmag céljára **buzából legfeljebb 100, rozsból 110, árpából 100, zabból 90, zabosbükkönyből 90, kölesből 20, tatárkából 70 kilogrammot** szabad számítani **katasztrális** holdankint.

Állattakarmányozásra a következő mennyiségek illetékesek: **nehéz munkát végző igáslónak az egész gazdasági évre 7 mmázsa, tenyészlónak 12 mm., két éven aluli csikónak 3 mm. zab; szarvasmarhánál csak a tenyészbika részére szabad 7 mm. árpát vagy zabot számításba venni, továbbá 1 éven aluli borjunak 1 mm., igáskörnek 2 mm.** Ha a tej **közfogyasztás** céljára szolgál, akkor a miniszter minden darab **tehen** után 5 mm. abraktakarmányt engedélyez. **Házi és gazdasági szükségletre** hízalt **sertés** részére darabonként legfeljebb 6 mm. árpa, **süldő** részére fél mm. árpa vagy zab szolgálhat. **Baromfi-tartásra** csak az ocsu vehető figyelembe. Hogy a fentírt mennyiségekben kívül mennyi **kukoricát** szabad állatetetésre felhasználni, arról ismét **külön** min. rendelet fog intézkedni.

A rendelet **végrehajtásáról** szóló rész az alispánoknak a követendő eljárásra ad utasítást és az átvevő bizottságok feladatait és díjazását szabályozza. E részből kiemeljük a miniszter ama figyelmeztetését, hogy a hatóságok a **szükséglet egész a jövő évi termésig** igyekezzenek **egyszeri** eljárással biztosítani, különben pedig **egy-egy költség kontingensét**, amennyit közfogyasztásra be kell szállítania az állagos terményeredmény és a szükséglet figyelembavételével a **miniszter maga is meg fogja állapítani** s ha ez a mennyiség össze nem jön, a **legszigorubb rekvirálást** fogja elrendelni.

Ugyancsak érdekes a rendelet amaz intézkedése, amely megengedi, hogy a termelő az **átvevő bizottságok közreműködése nélkül** is felhasználhatja az **egész évi szükséglet terhére**, azt a gabonamennyiséget, amely az elszámolásig **öt házi- és gazdasági szükséglet** címén megilleti; terményeit pedig ugyancsak az **átvevő bizottságokkal** való elszámolás **előtt** joga van a Haditermény illetékes bizománysának eladni. **Háziszükségletre** csak **buzát, rozstól kölest és tatárkát** szabad figyelembe venni. **Árpát és zabot** ellenben csak ott, ahol ezeket különben is használják emberi táplálkozására. **Konvenció** címén csak annyi termény oldható fel, amennyi szerződés szerint 1919. aug. 15-ig természetben jár. **Beszáradás** címén pedig **buzánál, rozsnál, árpánál 2 százalékot, zabnál 3 százalékot** lehet számítani.

A H. T. bizománysa **átvételkor készpénzzel** fizet. A **termelőtől senki sem vásárolhat s ez csak a H. T.-nek** adhat el. Nem termelők, vagy akiknek fedezethiányuk van, **szükségleteikre a közszégi előjárásig beszerzési utalványdal** a H. T.-től vásárolhatnak.

Megemlítjük **hogy** a miniszter olyan törvényhatóságokban, ahol az **aratás legkorábban megkezdéséig**, felhatalmazást adott ama járáások, **közszégi és gazdasági megjelölésére, amelyek a cseplést kötelesek azonnal megkezdni.**

— Személyi hir. Dr. Bibó Károly, vármegyénk alispánja hétfőn hivatalos ügyben Pápára utazott, ahonnan kedden este tért vissza székhelyére.

— Gyászos évforduló. Junius 28-An múlt négy éve annak, hogy egy elzúllott, gonosz diákgyermek keze kioltotta Ferenc Ferdinánd és Hohenberg Zsófia életét. Négy év nagy idő, sok történiik alatta — és történiik is — de felejtani még ennyi idő sem elég. A trónörökös pár tragikus halála pedig

soha elfeledhető nem lesz, mert egy egész történelemre szóló vérözönnek lett az okozója. Lelke rajta azoknak a gazoknak, akik ezt az elvetemült immár szintén porladó fiatallembert felbőlélték és megfélemlítették arról, hogy az Isten igazságos, aki nem bocsát ver.

— Honvédeink diszkürtljének átadása emlékre Nagy László 31. h. gy. ezredbeli alezredes, veszprémi állomásparancsnok és megyesi Schwartz Jenő, a 41. h. tábori tüzérezred parancsnoka 500—500 koronát adományoztak jótékony célra.

— Tanfelügyelőnk szabadsága. Dr. Vértessy Gyula, vármegyénk kitűnő tanfelügyelőjét, a jeles poétát megrongált egészségének helyreállítása céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszter f. év július 1-től szeptember 30-ig terjedő időre szabadságot adott. Helyettese Göndör Ferenc s. tanfelügyelő lesz.

— Városi közgyűlés Pápán. Pápa város képviselőtestülete július 1-én közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy 100.000 koronát jegyeznek a VIII. hadikölcsönre.

— Honvédnapok. A veszprémi 31. h. gyalogezred pólzásálójai szombaton, 29-én és vasárnap 30-án kitűnően sikerült jótékony célú nyári mulatságot rendezett. Szombaton délután a nagymezőn volt a látványos Sportünnepély, amelyben az ezred tisztikara és legénysége egyaránt kiemelkedően kiváló, ügyes tornamutatóival. Este tánc volt a Betekintésben. Vasárnap délután az Erzsébet-területen óriási közönség jelenlétében folyt le a különböző bohóság lányok és fiúk nagy örömeire. Volt ott házasságközvetítő hivatal anyakönyvelővel és elválasztó hivatal anélkül. Lacikonyha, távbeszélő hivatal, pokol stb. Az estélyi kabaré részletes műsorát az alábbiakban ismertetjük: Az esti műsor a színházban fél 10 órakor vette kezdetét a pozsonyi honvédkertület zenekara szép nyitányával, melyet *Sittiel* József karnagy ügyesen vezetett. Utána *Nadas* hadnagy mondta el Beöthy százados prólogját. *Köszvény* Vilma remek hangja szépen érvényesült Erbé Kopkop...-jában. Nagy sikert, sok tapsot kapott *Békffy Panni* Chopin-valzer táncáért és *Havasi Rózi* Hubai Madárdal énekével. Gyönyörű volt *Békffy Panni* és *Major* Lóhadnagy „Nem tudom, mi az oka” című Zerkovitz-fele tánc-idillje. A nagyszámu közönség színlíni nem akaró tapsai honoralta a remek játékok, amelyet a szereplőkkel megismételtettek. *Szabenyi* százados „Tegnap is, ma is” című tábori jelenete is szép sikert aratott *Szabenyi*, *Nadas* és *Major*-ral. Az előlékek minden dícséretet megérdemelték, melynek minden szereplője igyekezett tőle telhetőleg minél magasabb színvonalra emelni ezt a szép estélyt. Különösen *Fehér* Jolán, *Mecséri* Margit, *Riesner* Micike és a kis *Pancsák* Bella Tóth Bözsikével tűnt különösen ki. Végül *Csomasz* Kató szép énekelés záródott ezen igazán művésziileg összeállított s igen jól sikerült estély. A zárózene éjjel után egy órakor ért véget, utána világos reggelig tánc. — Megemlítjük végül, hogy a vasárnap délelőtti babaszínpad végtelenül édes volt, az apró szereplők enniváló édesek voltak.

— Drágaság a balatoni fürdőkben. A Közelelmelési hivatalban értekezletet tartottak a balatonparti fürdők, szállodák, vendéglők, kávéházak és nyári lakások árának szabályozása céljából. Az értekezleten, amelyre meghívták a balatonparti vármegyei alispánjait, a fürdők képviselőit, a környék megbízottait, a fürdőgyesületek elnökségeit és a járási főszolgabírákat, előbb Bolemann törvénytörvénybíró, majd Friedmann Ernő dr., az országos árvizsgáló bizottság elnöke előlékelt. A jelen voltak megállapították, hogy a villáknak uszoraárakon történt kiadását már nem lehet megváltoztatni, ezzel szemben azonban szabályozni fogják a szállodai szobák árát. A szállókban korlátozni fogják a fürdővendégek, különösen pedig a külföldi honosok tartózkodási idejét. Elhatározták, hogy a balatonparti szállodák tulajdonosait

kötelezni fogják arra, hogy a szobák árát sűrűn betérjessék az alispánokhoz, akik az árjegyzéket véleményezés kíséretében az országos árvizsgáló bizottsághoz terjesztik fel. A vendéglői étkezési árak és a balatonmenti piaci árak szabályozásának kérdésénél élénk eszmecsere fejlődött ki, amelyben dr. Bibó Károly vármegyénk alispánja és dr. Óváry Ferenc veszprémi orsz. képviselő is részt vettek. A felszólalók valamennyien azt hangoztatták, hogy az élelmiszerek árát, különösen pedig a tejárát maximálni kellene, de helyes volna úgy a tejnek, mint a főzelékféléknek és egyéb élelmiszereknek a fürdők körzetébe tartozó járásokból való kivitelét tiltani. — Reméljük, hogy sikerre vezet a tanácskozás, aminek már itt a legelső ideje, mert a Balatonpartnak valóságos külön uszorkultusza fejlődött ki.

— Elhunyt újságíró. Lengyel Pál, Lipniker Simon volt veszprémi vasúti vállalkozó tehetséges, szorgalmas derék idősebbik fia, az Az Est belső dolgozótlára Budapesten szívhűdés következtében 32 éves korában hirtelen elhunyt. A szépművekre jogosított fiatal újságírónak a nevezett lap rendezett szép temelést. Halálát szülein és testvéreik kívül ifjú özvegye és kis leánykájá gyászolják.

— A VIII. hadikölcsön. A VIII. hadikölcsönre vármegyénkbeli újabban a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek: Dr. Békffy Remig zirci apát a ciszterci rend nevében 1.000.000 K; a M. Ált. Takarékpénztár R. T.-nél Krausz Dóri Pápa 250.000 K; a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél gróf Esterházy Béla 100.000 K; az Első Magyar Iparbanknál Engel Ernő Világospusztai nagybérlő 50.000 K jegyzést írt alá. 100.000 koronát jegyzett Pápa város képviselőtestülete is. — A veszprémi bankoknál eddig eszközölt jegyzések a következők: Veszprémi Takarékpénztárnál 1.000.000 K; ebből az intézet saját jegyzése 500.000 K; Veszprémmegyei Takarékpénztárnál 1.235.350 K; ebből az intézet jegyzése 300.000 K; a Közgazd. Bank és Takarékpénztárnál 315.000 K; a Veszprémi Hitelszövetkezet 50.000 K; a Veszprémi Szikvizgyár r. t. 15.000 K-át jegyzett.

— Új tűzrendészeti felügyelő. A vármegye alispánja Víz Ferencet, a pápai önk. tűzoltótestület érdemeiben kiváló parancsnokát a pápai járás északnyugati kerületének tűzrendészeti felügyelőjévé nevezte ki.

— Sertésrendelet. A termésközelet végrehajtásával kapcsolatosan a földmívelési miniszter is rendeletet adott ki, amely a sertéshizlalást szabályozza. E szerint *háztartási és gazdasági szükséglet* címén saját háztartásában vagy gazdaságában 1 darab sertést mindenki hizlalhat, de ezt a helyi hatóságnak be kell jelenteni. Egy darabon felül bárki csak annyit hizlalhat, amennyi az *élettartást* élvező személyek vagy munkások szükségletére igazolva van. Két darab sertésig a községi előjáróság, ezenfelül a főszolgabíró, városokban a polgármester ad hizlalási engedélyt azoknak, akiknek *sovány sertésük* és *saját takarmányuk* van. Husz darabnál több sertés hizlalására csak a földmívelési miniszter adhat engedélyt. *Más részére* is lehet sertést hizlalni, de a hizlaló igazolni köteles a szükségletet és az ellátatlanságot. Ha valaki több háztartása, vagy gazdasága részére egy helyen akar hizlalni, akkor külön-külön kell az egyes helyek személyeinek szükségletét és ellátatlanságát igazolni. A felhasználható takarmánymennyiség a hizlalási engedélyben van megállapítva. A hizlaló sertés *levágására* a hizlalást engedélyező hatóságtól kell külön engedélyt kérni. — Házi és gazdasági szükségleten felül csak *közszükségleti* célokra lehet sertést hizlalni. Szerződés köthető olyan gazdálkodókkal, akik hizlalásra alkalmas sovány sertésekkel, vagy pedig terméskészletük feleslegéből kelető szemetakarmánnyal rendelkeznek. Továbbá *főleg kisgazdák* álló

szövetkezetekkel (társulatok), amelyek a takarmány feloldásánál és kiutalásánál *előbb-ségben* részesítettnek s végül hatóságilag engedélyezett ipari hizlalókkal. A *szertészek az Országos Sertésforgalmi Irodával kötendő* s azokat a földmívelési miniszter hagyja jóvá. A vonatkozó ajánlatok az irodához, vagy annak helyi képviselőiteihez intézendők. Városok és tizezernél több lakóssal bíró községek, hadiérdeklő üzemek, fogyasztási szövetkezetek, beszerzési csoportok, jólét bizottságok, intézetek és katonai alakulatok akár saját üzemükben, akár más hizlaló utján szintén hizlalathatnak sertéseket, de a vonatkozó szerződés a Sertésforgalmi Irodával előzetesen megkötendő. A rendelet végül büntető szakaszokat tartalmaz s intézkedik arról is, hogy az előző rendelet alapján adott hizlalási engedélyk, amennyiben a hizlalás a mostani rendelet kiadása előtt 30 nappal meg nem kezdett, érvényüket veszítik.

— Apolló mozi. A veszprémi Apolló mozgószínház jövő héti műsora a következő: *Ma Vasárnap* a „Titkok szövetsége” című 4 felvonásos dráma kerül bemutatásra. *Hétfőn, szerdán és pénteken* nincs előadás. *Kedden* az idény második *Feén* Andra filmje lesz műsoron, a 4 felvonásos „Lemondás” című dráma a híres mozzinész *legkiválóbb* alakításával. *Csütörtökön* „Egy asszony, három férj” című 4 felvonásos *vígjáték* kerül bemutatásra *Fricci* Scaff-el, a híres amerikai primadonnával a *főszerepben*. *Szombaton* „A boszu földje” című 4 felvonásos dráma zárja be a hét műsorát.

— A háboru halottjai. Megrázó tragédia folyt le Tóth Sándor szentgáli gazda családjában. Hasonló nevű fia, aki mint katonai orvosi fogságba került, nem bírta el a szenvedéseket és belepusztult. Amikor ennek híre Szentgálra érkezett, a szíven talált édes anyja nagy bánatában felakasztotta magát a padlárán és meghalt. Látván övének pusztulását az öreg Tóth, ő is elvesztette a kedvét az élettől és a kutba ölte magát.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos gyógyszerárában,
Kossuth Lajos-utca.

— Érettségi nélkül az egyetemre. Illetékes vezető helyen olyan értelmű megállapodás történt, hogy *tényleges rokkant* tiszték érettségi bizonyítvány nélkül is már az összel beiratkozhatnak az egyetemre. Újabban szó van arról, hogy a rokkant *tartalékos* tiszték is hasonló méltányosságban részesüljenek.

— Vonatösszeütközés. A múlt héten kisebb karomból történt a veszprém—győr—dombóvári vasútvonal epélyni alagútjában. A kapaszkodónál egy tehervonat megakadt és a jelzés dacára a Győr felé induló veszprémi személyvonat beleszaladt. Szerencsére nagyobb baj nem történt, habár a tehervonat utolsó kocsijai megrongálódtak és a személyvonat mozdonya is kisklott. Három ember könnyebben megsebesült.

— Holttest a Balatonban. A balatonfőljárári halárban — amint ottani levelezőnk írja — *Aliga és Akaratya* közt egy 40—45 évesnek látszó férfi holttestet húztak ki a Balatonból. Valószínű, hogy *Öngyilkossági* szándékból ment neki a nagy víznek,

mert minden ruhája rajta volt. Aligából azonban sürgönyjelentést tettek a síófoki csendőrszerek, amely megejtette a helyszíni vizsgálatot. A halott zsebében egy boríték nélküli levelet találtak, amelyben — valószínűleg a felesége — a többek közt azt írja: „Kedves férjem, ha munkád találatik, hát ne jöjj haza, mert mindkét is alig élhetünk”, de semmi dátum vagy névalírás nem volt. A hullát bevitték a főkapjári hullaházba, ahonnan másnap a község tisztességesen eltároltatta.

— A vasúti podgyász sulya. A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a rendkívüli háborús viszonyok tartamára az egyes podgyászdarabok sulya ötven kilogramot meg nem haladhat. Minden egyes podgyászdarabon rajta kell lenni az utas pontos és tartósan ráerősített címének, valamint a feladási és rendeltetési állomás nevének. Az ily módon meg nem jelölt podgyász visszautasítható. A rendelet július 1-én lépett életbe.

— Hustalan napok. Hír szerint a földmivvelésügyi miniszter tervbe vette a hustalan napok visszaállítását, amit a gazdaközönség is kérelmezett. Ha a katonaságra is kiterjesztik a hustalan napokat, minden hustalan nap 350 darab marha megtakarítását jelentené.

— Rájuk szakadt a part. Két kis fiú életbe került a minap a meggondolatlan játszadozás. Gombás Gábor-szentgáli birtokosnak a családjágyagot lapátolt szekerére a tóhegyi agyagödörből. Mialatt ő dolgozgatott, Órovicz Józsi és Feri 8, illetőleg 5 éves kis fiuk egy, a partba vajt gödörbe bujtak játszani. A part azonban a gyermekek mozgásától leszakadt és maga alá temette az apróságokat, akiknek kimentésükhöz azonnal hozzáfogtak ugyan, de már későn volt. Megfulladtak szegénykék.

— Az aratás Vármegyénkben is megkezdtek az aratást, leginkább a pápai járásban. Azóta más vidéken is aratnak már, de igen megnehezíti a munkát a folytonos esőzés ami — ugylátszik — a Médárd napi eső folytatása. Több helyen még szükség volna erős melegre, hogy a gabona beérjen, általában azonban elég szép a gabona. Most jobbára az őszi árpa és roza aratása folyik.

Egy középkorú, jól főző szakácsné, aki a háztartás vezetéséhez is ért, azonnal felvétetik dr. Rosenberg Jenő kir. tanácsos, Veszprém város tisztifőorvosánál.

Birtokot

10-től 100 holdig,
esetleg erdővel
nagyobbat is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre
osztálytanácsos
Budapest, Zádor-utca 44. sz.

HIRDETÉSEKET
FÖLVESZ
A KIADÓHIVATAL.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvanót évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, hárszereket, életbiztosítási kötvényeket, exsternumeket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170—91. (Válaszbélyeg cseleltendő)

RAFFIA NINCS!

kellő időben lássuk el megvétel

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart.
Raktár: Azonnal szállítható. Ára 100 kg. kor. 850.—
Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:
Papírárd Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz.
Telefon: 83—88. Sürgőscím: Papírtejtől, Budapest.

Kemenesszentpéter községben (Vas megye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin, udvartér és kerttel együtt betegség miatt azonnal eladó.

Feltétel megtudható Szücs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

Vinokotagsógot, Sömört, Rührt

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccétes Dr. Fleisch-főlét kérjünk.
Próba tégely 3.— K, nagy tégely 5 K,
családli tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Fekete sas“ gyógyszerüzem,
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok mivvelési ága, termérték, a birtok teherfétélei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasúti állomás a a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.
Vizsontelárusítéknak árkedvezmény

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.

JÁRMY,

Döge, Szabolcs megye.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papirok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot
megvettük.

Bárki másnál
előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat
Siófoki Tejcsarnok Székesfehérvár,
vagy Központja Kaposvár.